



PRACA TYMCZASOWA W NIEMCZECH – AKTUALNY RAPORT Z RYNKU PRACY

Struktura rynku pracy w zakresie pracy tymczasowej szybko reaguje na zmiany w gospodarce, dlatego może ona służyć jako wczesny wskaźnik zmian na ogólnym rynku pracy.

Po długim okresie wzrostu, w 2018 roku rozpoczął się spadek zatrudnienia w pracy tymczasowej z powodu spowolnienia gospodarczego, który nasilił się po wybuchu pandemii COVID-19. Od jesieni 2021 roku, po krótkim okresie wzrostu, liczba zatrudnionych w porównaniu do poprzedniego roku zmniejszała się każdego miesiąca. W drugiej połowie 2022 roku liczba ta zaczęła się zwiększać, osiągając poziomy zbliżone do tych z roku poprzedniego, jednak nie udało się osiągnąć poziomu sprzed kryzysu.

Średnia ilość pracowników zatrudnionych na zasadach pracy tymczasowej w 2022 roku kształtowała się na poziomie około 830 000 osób, co stanowiło 2,1 % ogółu zatrudnionych w kraju.

W średniorocznym podsumowaniu 2022 roku, dane dotyczące obrazu rynku pracy tymczasowej w Niemczech prezentowały się następująco:

Większość pracowników tymczasowych (70 %) stanowili mężczyźni. Pod względem wieku około 33 % ogółu zatrudnionych to osoby, znajdujące się w grupie wiekowej od 25 do 35 lat, natomiast prawie połowa osób pracujących tymczasowo (47 %) ma mniej niż 35 lat.

Odsetek pracowników tymczasowych bez ukończonego wykształcenia zawodowego wynosił 33 %, co jest ponad dwukrotnie wyższe niż odpowiedni wskaźnik dla wszystkich zatrudnionych w Niemczech. Ponad 40 % osób pracujących w ramach pracy tymczasowej posiadało obywatelstwo inne niż niemieckie. Udział ten wzrósł

w ostatnich latach i jest ponad trzykrotnie wyższy niż w przypadku ogółu zatrudnionych (14 %).

Analizując powyższe, należy stwierdzić, że większość osób zatrudnionych w pracy tymczasowej to mężczyźni i osoby młode. W porównaniu do ogółu zatrudnionych w Niemczech, na zasadzie pracy tymczasowej znacznie częściej są zatrudniane osoby bez wykształcenia zawodowego. Wyższy jest również odsetek cudzoziemców. Praca tymczasowa oferuje zatem młodym ludziom, osobom o niskich kwalifikacjach oraz cudzoziemcom możliwość wejścia na rynek pracy.

Warto także zwrócić uwagę na wyjątkowo dużą zmienność pracy tymczasowej. W okresie styczeń – marzec 2023 r., 11 % osób, które stały się bezrobotne, wcześniej pracowało jako pracownicy tymczasowi. Natomiast wśród osób, które znalazły pracę po okresie bezrobocia, 13 % zatrudniono właśnie w branży pracy tymczasowej.

Jeśli chodzi o strukturę zatrudnienia, średnio w ciągu 2022 roku 37 % pracowników tymczasowych zatrudnionych było w zawodzie związanym z produkcją, 36 % w usługach gospodarczych, 13 % wykonywało zawód związany z usługami personalnymi (np. zawody w branży hotelarskiej lub zdrowotnej), a kolejne 11 % pracowało w zawodach handlowych (handel lub organizacja przedsiębiorstw).



OBRAZ RYNKU PRACY TYMCZASOWEJ W NIEMCZECH – NAJNOWSZE DANE

Średnio w ciągu 2022 roku, w Niemczech zatrudnionych było nieco poniżej 830 000 pracowników tymczasowych, zarówno podlegających ubezpieczeniom społecznym, jak i zatrudnionych wyłącznie na zasadzie umowy o pracę niepełnoetatową (tzw. mini job). W porównaniu z okresem poprzedniego roku, ich liczba wzrosła o 2 %.

Mimo, że udział pracowników tymczasowych w całkowitej liczbie zatrudnionych w 2022 roku, podobnie jak w dwóch poprzednich latach, wynosił zaledwie 2,1 % całkowitego zatrudnienia w Niemczech, praca tymczasowa odgrywa ważną rolę w gospodarce, oferując elastyczność zarówno pracodawcom, jak i pracownikom.

Zatrudnienie wymagające opłacania składek ubezpieczenia społecznego jest dominującą formą zatrudnienia w pracy tymczasowej. W 2022 roku, blisko 95 % pracowników tymczasowych było zatrudnionych na takich warunkach.

Struktura zatrudnienia

Zmiany w strukturze sektorowej pracy tymczasowej, takie jak wzrost znaczenia usług gospodarczych kosztem produkcji, odzwierciedlają ogólne tendencje na rynku pracy oraz adaptację do zmieniających się warunków ekonomicznych i społecznych.

Od początku nowego tysiąclecia szczególnie widoczny jest **spadek udziału pracowników tymczasowych pracujących w zawodach produkcyjnych (*Produktionsberufe*)**. Natomiast w długoterminowym trendzie **wzrosła liczba pracowników tymczasowych zatrudnionych w innych sektorach usług gospodarczych**, takich jak np. pracownicy magazynowi i transportowi (*Lager- und Transportarbeiter*). W listopadzie i grudniu 2020 roku inne usługi gospodarcze tymczasowo stanowiły większość pracowników tymczasowych, zastępując po raz pierwszy zawody produkcyjne jako główny sektor. Od tego czasu udziały obu

sektorów zawodowych są na tym samym poziomie, a w 2022 roku udział innych usług gospodarczych przekroczył o prawie jeden punkt procentowy udział zawodów produkcyjnych.

W zawodach związanych z usługami personalnymi (*Personenbezogene Dienstleistungsberufe*), zatrudnieni pracownicy tymczasowi, podobnie jak w ogólnym zatrudnieniu, byli mocno dotknięci ograniczeniami wprowadzonymi w celu zwalczania pandemii COVID-19. Jednak od 2022 roku udział pracowników tymczasowych w zawodach związanych z usługami personalnymi zaczął zbliżać się ponownie do poziomu sprzed kryzysu.

Więcej niż 2/3 wzrostu w usługach personalnych można przypisać zawodom pielęgniarstwu, co ma związek z silnym popytem w ostatnich latach na pracowników opieki zdrowotnej.

Udział pracy tymczasowej w zawodach pielęgniarstwu znacząco wzrósł – przeciętna liczba zatrudnionych pracowników tymczasowych w tych zawodach w 2022 roku wyniosła 42.000 osób. Branża pracy tymczasowej również zareagowała na te zmiany, wprowadzając między innymi standardy jakości (*Qualitätsstandards*) dla pracy tymczasowej w opiece zdrowotnej wraz z odpowiednimi certyfikatami. Wszystko wskazuje na ugruntowanie się sektora opieki zdrowotnej w ogólnej strukturze pracy tymczasowej. Około 2 % wszystkich osób zatrudnionych na umowach o pracę w zawodach pielęgniarstwu w 2022 roku pracowało w ramach umów o pracę tymczasową, co stanowi proporcję podobną do tej obserwowanej w ogólnym zatrudnieniu.

Średnio w ciągu 2022 roku 37 % pracowników tymczasowych zatrudnionych było w zawodzie związanym z produkcją, 36 % w usługach gospodarczych, 13 % wykonywało zawód związany z usługami personalnymi (np. zawody w branży hotelarskiej lub zdrowotnej), a kolejne 11 % pracowało w zawodach handlowych (handel lub organizacja przedsiębiorstw).

Odnotowany w 2022 roku wzrost liczby pracowników tymczasowych w porównaniu z rokiem poprzednim niemal wyłącznie spowodowany był przez **usługi personalne** oraz **pozostałe usługi gospodarcze** (udział w wzroście wynosił odpowiednio 57 % i

30 %). Liczba pracowników tymczasowych w branżach IT i pracą związaną z naukami ścisłymi (*IT- und naturwissenschaftlichen Dienstleistungsberufen*) wzrosła o 6 %. W zawodach produkcyjnych oraz w handlowych i usługach związanych z działalnością przedsiębiorstw liczba ta pozostała na zbliżonym poziomie.

Płeć

2022 rok – 70 % zatrudnionych pracowników tymczasowych stanowili mężczyźni. Wysoki udział mężczyzn w pracy tymczasowej wiąże się przede wszystkim z tym, że pracownicy z zawodów produkcyjnych – pomimo tendencji do zmniejszania się ich znaczenia – nadal stanowią dużą część w wypożyczaniu pracowników. Te zawody są ogólnie bardziej zdominowane przez mężczyzn, 45 % mężczyzn pracowało w zawodach produkcyjnych, prawie 2/5 pracowało w innych zawodach związanych z usługami gospodarczymi. **Kobiety natomiast pracowały głównie w zawodach usługowych.**

Zarówno liczba kobiet, jak i mężczyzn zatrudnionych tymczasowo **najbardziej wzrosła w zawodach związanych z usługami personalnymi** (odpowiednio +5 000 i +3 000). W przypadku kobiet w następnej kolejności były inne zawody usługowe gospodarcze (+4 000), a wśród mężczyzn wzrost odnotowały zawody IT i nauk ścisłych (+1 000).

Stagnacja w zawodach produkcyjnych oraz innych zawodach usługowych gospodarczych wśród mężczyzn, prawdopodobnie w dużej mierze wynika z ekonomicznych obciążeń spowodowanych wojną na Ukrainie i trwającymi problemami z dostawami, ponieważ te szczególnie dotknęły przetwórstwo przemysłowe.

Poziom kwalifikacji zawodowych w pracy tymczasowej

Praca tymczasowa oferuje między innymi możliwość zatrudnienia dla osób, które z różnych powodów mają utrudniony dostęp do rynku pracy – np. z powodu niskich kwalifikacji lub okresów nieaktywności zawodowej. **W średniorocznym podsumowaniu za 2022 rok odsetek pracowników tymczasowych bez ukończonego**

wykształcenia zawodowego wynosił 33 %, co jest ponad dwukrotnie wyższe niż odpowiedni wskaźnik dla wszystkich zatrudnionych. Natomiast odsetek osób z wyższym wykształceniem w pracy tymczasowej, wynoszący 11 %, był poniżej średniej ogólnokrajowej (19 %).

Pracownicy tymczasowi często pracują w zawodach, które są **związane z niższymi wymaganymi kwalifikacjami zawodowymi**.

W 2022 roku 57 % zatrudnionych pracowników tymczasowych pełniło funkcje pomocnicze, podczas gdy udział tej grupy pracowników w ogólnej liczbie zatrudnionych wynosił 20 %.

Z kolei prace wymagające wysokich kwalifikacji są rzadziej reprezentowane w branży pracy tymczasowej: wśród ogółu zatrudnionych 13 % wykonywało pracę na poziomie specjalisty lub eksperta, natomiast udziały te wśród pracowników tymczasowych wynosiły około 5 %.

Praca tymczasowa może więc stanowić szansę na (ponowne) wejście do zatrudnienia dla osób z relatywnie niskimi kwalifikacjami zawodowymi oraz dla osób, które po okresach nieaktywności zawodowej mogły stracić kontakt z rynkiem pracy.

Wiek

Pod względem wieku, około 1/3 ogółu zatrudnionych to osoby, znajdujące się w grupie wiekowej od 25 do 35 lat, natomiast prawie połowa osób pracujących tymczasowo (47 %) ma mniej niż 35 lat. Z kolei tylko co siódmy pracownik tymczasowy ma 55 lat lub więcej. Pokazuje to, że praca tymczasowa odgrywa również rolę w wejściu młodszych osób w życie zawodowe. Jednak wzrost zatrudnienia wśród młodszych pracowników tymczasowych zaczął znacząco tracić na dynamice już pod koniec 2021 roku. **Od początku 2022 roku różnice roczne zarówno wśród młodszych, jak i pozostałych grup wiekowych stopniowo maleją.**

Obywatelstwo

Praca tymczasowa jest znaczącym kanałem wejścia na niemiecki rynek pracy dla obcokrajowców. W 2022 r., ponad 2/5 osób pracujących w ramach pracy

tymczasowej posiadało obywatelstwo inne niż niemieckie. Udział ten wzrósł w ostatnich latach i jest ponad trzykrotnie wyższy niż w przypadku ogółu zatrudnionych (14 %).



PRACA TYMCZASOWA JAKO ELASTYCZNA FORMA ZATRUDNIENIA

Analiza dynamiki zatrudnienia

Praca w branży tymczasowej w porównaniu z innymi branżami, charakteryzuje się ponadprzeciętnie wysoką dynamiką: stosunki pracy są częściej zawierane lub kończone, a średni czas trwania zatrudnienia jest znacznie krótszy.

Praca tymczasowa stanowi perspektywę zatrudnienia dla osób bezrobotnych, zagrożonych bezrobociem, początkujących w zawodzie lub powracających do pracy.

W 2022 r. aż 61 % wszystkich umów o pracę tymczasową zostało zawartych z osobami, które bezpośrednio wcześniej nie pracowały lub nigdy nie były zatrudnione. Przeważnie ich ostatnie zatrudnienie zakończyło się maksymalnie rok temu (40 % nowo zawartych stosunków pracy). Udział nowo rozpoczętych stosunków pracy tymczasowej, które bezpośrednio następowały po innym zatrudnieniu, był w 2022 roku znacząco wyższy niż w długoterminowym porównaniu.

W 2022 roku, liczba nowo zawartych umów o pracę tymczasową był prawie taka sama jak liczba zakończonych umów o pracę (około 1,4 miliona).

Czas trwania stosunku pracy

Zatrudnienie w pracy tymczasowej jest przeważnie krótkotrwałe. Z 1,4 miliona zakończonych w 2022 roku umów o pracę tymczasową tylko 1/5 trwała co najmniej rok. Co najmniej 6 miesięcy, ale mniej niż rok trwało 14 % stosunków pracy. Najkrócej, bo niespełna miesiąc, pracowało 31% zatrudnionych w branży pracy tymczasowej, natomiast 35 % stosunków pracy zakończono w okresie krótszym niż pół roku.

Wśród wszystkich pracowników tymczasowych, których zatrudnienie zakończyło się w 2022 roku, 65 % osób było (ponownie) zatrudnionych 90 dni po zakończeniu, w większości na umowy o pracę poza agencjami pracy tymczasowej.

Ryzyko utraty pracy w sektorze pracy tymczasowej jest wyższe niż przeciętne w całej gospodarce. Pod wpływem kryzysu spowodowanego przez COVID-19, ryzyko to wzrosło do 3,93 % latem 2020 roku, ale z początkiem 2022 roku ponownie zaczęło spadać. Po niewielkich wzrostach od tego czasu, ostatnio utrzymywało się na średnim poziomie 2,48 %, co jest nadal prawie pięciokrotnie wyższe niż średnie ryzyko w innych branżach (0,52 %), odzwierciedlając tym samym dużą dynamikę zarówno w zakresie zakończonych, jak i nowo rozpoczętych stosunków pracy w sektorze pracy tymczasowej.

Praca tymczasowa a zatrudnienie ogółem

Praca tymczasowa pełni rolę wskaźnika ekonomicznego, szybko reagującego na zmiany w gospodarce. W czasach, gdy rozpoczyna się koniunkturalny wzrost, wzrasta – obok np. nadgodzin – korzystanie z pracy tymczasowej. Jeśli wzrost się utrzymuje, rośnie zaufanie firm do koniunktury i tym samym gotowość do rozszerzenia zatrudnienia stałego personelu. W fazie spadkowej praca tymczasowa jest natomiast sektorem, w którym widoczne są wczesne skutki ekonomicznego spowolnienia. W obliczu spowolnienia gospodarczego, praca tymczasowa staje się jednym z pierwszych obszarów, w którym firmy zaczynają ograniczać koszty, często przed podjęciem decyzji o redukcji stałej załogi.

Jednak zmniejszanie się zatrudnienia w pracy tymczasowej nie może automatycznie wskazywać na nadchodzący spadek zatrudnienia ogółem. Za obniżeniem liczby pracowników tymczasowych może stać większa skłonność firm do przejmowania pracowników na stałe lub znalezienie przez nich pracy poza sektorem pracy tymczasowej.

W czasach rosnących niedoborów specjalistów może odgrywać niebagatelną rolę fakt, że firmy starają się zatrzymać u siebie specjalistów, a także to, że firmom zajmującym się pracą tymczasową coraz trudniej jest znaleźć pracowników i specjalistów. Ponadto, zmiany legislacyjne mogą wpływać na dynamikę zatrudnienia w pracy tymczasowej w jedną lub drugą stronę.

W 2018 roku w pracy tymczasowej rozpoczął się spadek zatrudnienia, kontynuowany w 2019 roku w związku z osłabieniem koniunktury gospodarczej. Z

początkiem kryzysu koronawirusa spadki zatrudnienia w pracy tymczasowej, a także w zatrudnieniu ogółem znacznie się nasiliły.

Z powodu nieoczekiwanego wybuchu pandemii koronawirusa nie pojawiły się typowe wczesne sygnały zmian w zatrudnieniu w pracy tymczasowej, które można było zaobserwować w innych branżach. Po lekkiej poprawie z końcem 2020 roku, zatrudnienie w pracy tymczasowej – w przeciwieństwie do zatrudnienia ogółem – ma od drugiej połowy 2021 roku tendencję do lekkiego spadku. Może to być również skutkiem zakłóceń produkcji w przemyśle przetwórczym, powodowanych niedoborami dostaw, ponieważ w obszarze produkcji często korzysta się z pracy tymczasowej.

Pomimo, że udział pracy tymczasowej w całkowitym zatrudnieniu wynosi tylko 2,1%, wzrost lub spadek liczby zatrudnionych w pracy tymczasowej może znacząco wpływać na rozwój ogólnego zatrudnienia.

Koniunkturalne spadki od połowy 2019 roku przeważnie miały tłumiący wpływ na ogólny rozwój zatrudnienia. Od kwietnia 2020 roku widać masowe skutki kryzysu koronawirusowego, które w większości branż doprowadziły do gwałtownych zmian. Pierwsze ograniczające środki mające na celu zwalczanie pandemii dotknęły niemal wszystkie branże, w tym branżę pracy tymczasowej. W dalszym przebiegu pandemii ograniczenia skupiły się na usługach wymagających bezpośredniego kontaktu, podczas gdy przemysł mógł zwiększyć swoją produkcję. Jednakże od wiosny 2021 roku braki w surowcach i półproduktach zakłóciły ożywienie, zwłaszcza w przemyśle przetwórczym. W wyniku zakłóceń w produkcji korzystanie z siły roboczej w pracy tymczasowej mogło być mniejsze. Do tego dochodzi ogólne pogorszenie koniunktury, co objawia się zarówno negatywnymi zmianami rocznymi w ogólnym zatrudnieniu, jak i obecnie malejącą liczbą zatrudnionych w branży pracy tymczasowej.



WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ TYMCZASOWĄ

Mediana miesięcznych wynagrodzeń brutto pełnoetatowych pracowników objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z głównej grupy (czyli m.in. bez stażystów) na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 3.646 euro. Wartość środkowa wynagrodzeń **pracowników tymczasowych wynosiło 2.254 euro. Takie różnice są również nazywane luką płacową (Pay Gap).**

Przy interpretacji należy jednak uwzględnić, że struktura zatrudnienia w pracy tymczasowej znacząco różni się od struktury zatrudnionych ogółem. W pracy tymczasowej więcej niż połowa wszystkich pełnoetatowych pracowników (bez stażystów) wykonywało prace pomocnicze (57 %), które średnio wiążą się z niższym wynagrodzeniem. Zadania specjalistyczne i eksperckie, związane z ponadprzeciętnymi zarobkami, występowały w pracy tymczasowej rzadko, stanowiąc tylko 10 % wszystkich zadań.

Różnice w wynagrodzeniach widać również w ramach poszczególnych poziomów wymagań. Połowa pracowników tymczasowych wykonujących prace pomocnicze (*Helfertätigkeit*) zarabiają 1.982 euro i mniej, a połowa 1.982 euro i więcej, czyli było to o 25 % mniej niż pomocnicy w przeciętnych wynagrodzeniach pracowników niebędących pracownikami tymczasowymi. W przypadku zadań wymagających kwalifikacji zawodowej różnica procentowa była podobnie wysoka (o 22 % mniej); w przypadku zadań na poziomie specjalistów i ekspertów było to o 10 % mniej. Ponadto, przy porównywaniu wynagrodzeń należy uwzględnić, że pracownicy tymczasowi różnią się również stabilnością ich indywidualnych ścieżek zawodowych od pracowników w innych branżach. Dodatkowo, w pracy tymczasowej umowy tydzień pracy wynosi 35 godzin.

Proste porównanie przeciętnych wynagrodzeń brutto służy więc tylko jako pierwszy punkt odniesienia. Statystyka BA stosuje zatem dodatkowo model do korygowania luki płacowej dla pracowników tymczasowych, który uwzględnia specyficzną strukturę zatrudnionych i ich konkretnych zadań w tej branży. Gdyby

pracownicy tymczasowi pod względem (możliwych do przedstawienia w statystyce zatrudnienia) cech takich jak poziom wymagań, płeć, wiek i wielkość firmy mieli takie same struktury jak pracownicy niezajmujący się pracą tymczasową, **mediana wynagrodzeń pracowników tymczasowych wynosiłaby 3.168 euro**. Różnica wynagrodzeń między pracownikami niezajmującymi się pracą tymczasową a pracownikami tymczasowymi wynosiłaby wówczas 516 euro (14 %). Oznacza to, że około 64 % luki płacowej można wyjaśnić wspomnianymi różnicami strukturalnymi wśród pracowników.



POPYT NA SIŁĘ ROBOCZĄ W PRACY TYMCZASOWEJ

Popyt na siłę roboczą w pracy tymczasowej w dużym stopniu zależy od rozwoju gospodarczego Niemiec, dlatego często jest ona postrzegana jako wczesny wskaźnik dla koniunkturalnych wahań. Wyraźny wzrost zgłoszeń wakatów z branży pracy tymczasowej jest interpretowany jako wskaźnik pozytywnego rozwoju na rynku pracy. Zauważalny spadek może natomiast być pierwszym sygnałem ekonomicznego spowolnienia.

Jednakże zachowania rekrutacyjne firm z sektora pracy tymczasowej charakteryzują się specyficznymi, typowymi dla tej branży cechami. Zgłoszenia wakatów bardzo mocno opierają się na przewidywanych zleceniach na przyszłość. Oznacza to, że zgłaszane zapotrzebowania na stanowiska początkowo częściowo służą budowaniu portfolio firmy i te miejsca pracy mogą być ostatecznie obsadzone w późniejszym terminie, gdy zlecenie zostanie faktycznie przyznane. Praktyka ta prawdopodobnie wynika z faktu, że firmy zajmujące się pracą tymczasową mogą w ten sposób reagować bardzo szybko i elastycznie na zapytania.

Od połowy 2013 do końca 2017 roku liczba wakatów z pracy tymczasowej generalnie rosła, ale tempo wzrostu stopniowo spadało, natomiast widocznie spadło w 2019 roku. W związku z gospodarczymi ograniczeniami spowodowanymi pandemią koronawirusa wiosną 2020 roku, liczba zgłoszonych wakatów w pracy tymczasowej znacznie spadła. Wraz z ożywieniem koniunktury przemysłowej napływ nowych zgłoszeń wzrósł ponownie od jesieni 2021 roku. Następnie, szczególnie w wyniku skutków wojny w Ukrainie, od pierwszego półrocza 2022 roku liczba zgłoszonych wolnych miejsc do pracy tymczasowej spadała. W czerwcu 2023 roku była o 21 % niższa niż w czerwcu 2022 roku.

Spadek popytu na siłę roboczą w związku z kryzysem koronawirusa miał duży wpływ na brak nowych zgłoszeń wakatów. Ogólnie, w sytuacji gospodarczego napięcia, mniej ludzi zmienia pracę, a w konsekwencji m.in. mniejsze są także krótkoterminowe zapotrzebowania na personel do wypełnienia przez pracowników

tymczasowych. Ta niższa fluktuacja, obok mniejszego zapotrzebowania na dodatkowy personel, przyczyniła się do tego, że było mniej stanowisk do obsadzenia.

W przypadku nowo zgłoszonych wakatów spadki były już wcześniej obserwowane. Po dłuższym okresie, w którym ilość nowo zgłaszanych miesięcznie miejsc pracy w branży tymczasowej utrzymywała się na poziomie sezonowo skorygowanym powyżej 60 000, spadła ona już przed wybuchem pandemii koronawirusa do 43.000. Następnie, w wyniku pandemii, od marca do kwietnia 2020 roku liczba ta zmniejszyła się do 25.000. Po tymczasowym ożywieniu odnotowano ponowny spadek i w czerwcu 2023 roku liczba zgłoszeń wyniosła około 26 000.

W długoterminowej perspektywie popyt na siłę roboczą zgłaszany przez agencje pracy tymczasowej zyskał na znaczeniu. Prawdopodobnie jako konsekwencja liberalizacji pracy tymczasowej popyt na tego rodzaju pracę do 2011 roku rósł ponadprzeciętnie w porównaniu ze wszystkimi branżami. Od tego czasu wzrost ten rozwija się w podobnym zakresie, jak dla ogółu zgłaszanych miejsc pracy, chociaż malejąca liczba wolnych miejsc pracy wydaje się być bardziej widoczna w sektorze pracy tymczasowej.

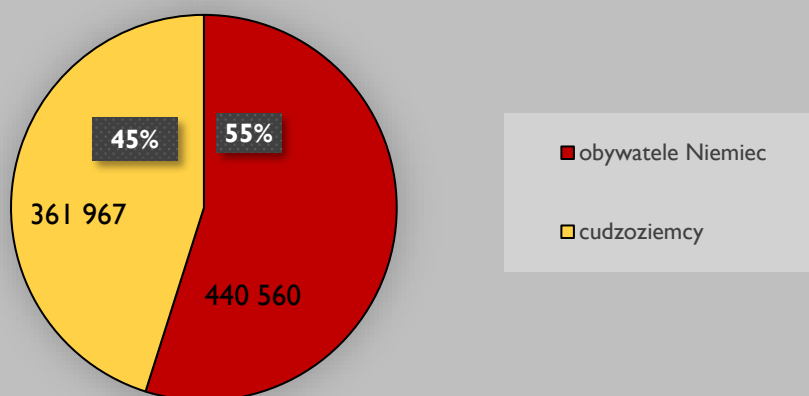
Udział zgłaszanych miejsc pracy z sektora pracy tymczasowej we wszystkich miejscach pracy zgłaszanych do Federalnej Agencji Pracy w latach 2005-2011 był poddany większym wahaniom od 1/5 do znacznie ponad 1/3. W kolejnych latach ten udział ustabilizował się na poziomie około 1/3. Wraz z osłabieniem koniunktury od 2019 roku i dodatkowo skutkami pandemii COVID-19, udział ten systematycznie się zmniejszał.

W roku 2021 spadł już do 27 %, a w czerwcu 2023 roku tylko 21 % zgłoszonych miejsc pracy pochodziło z sektora pracy tymczasowej. W tym nadal wysokim udziale pracy tymczasowej w zgłaszanych miejscach pracy odzwierciedla się z jednej strony wzmożone korzystanie z usług Federalnej Agencji Pracy w poszukiwaniu personelu, a z drugiej strony wysoka dynamika w sektorze pracy tymczasowej.

Źródło: *Entwicklungen in der Zeitarbeit*, Bundesagentur für Arbeit, Juli 2023

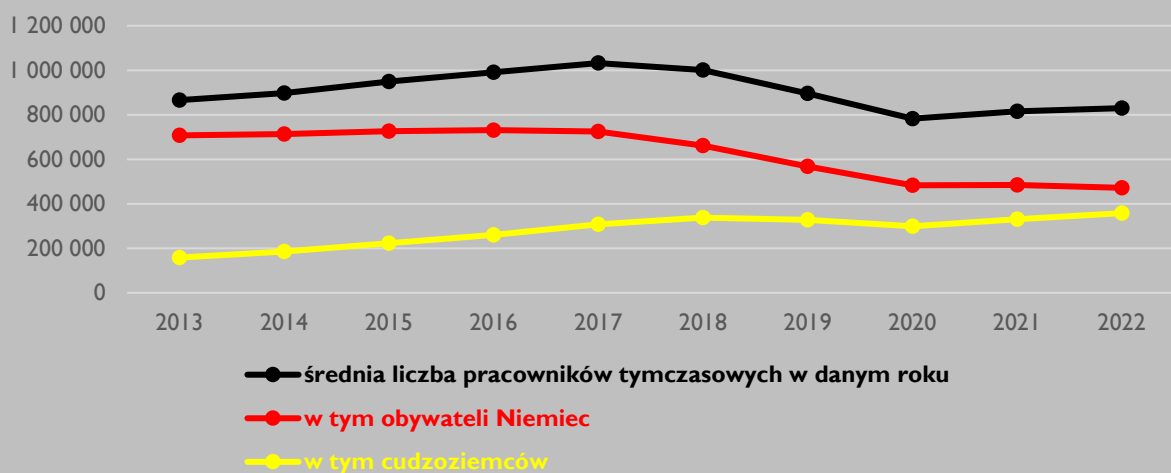
WYKRESY OBRAZUJĄCE STRUKTURĘ RYNKU PRACY TYMCZASOWEJ W NIEMCZECH

Pracownicy tymczasowi w Niemczech według obywatelstwa dane na dzień 30.06.2023 r.



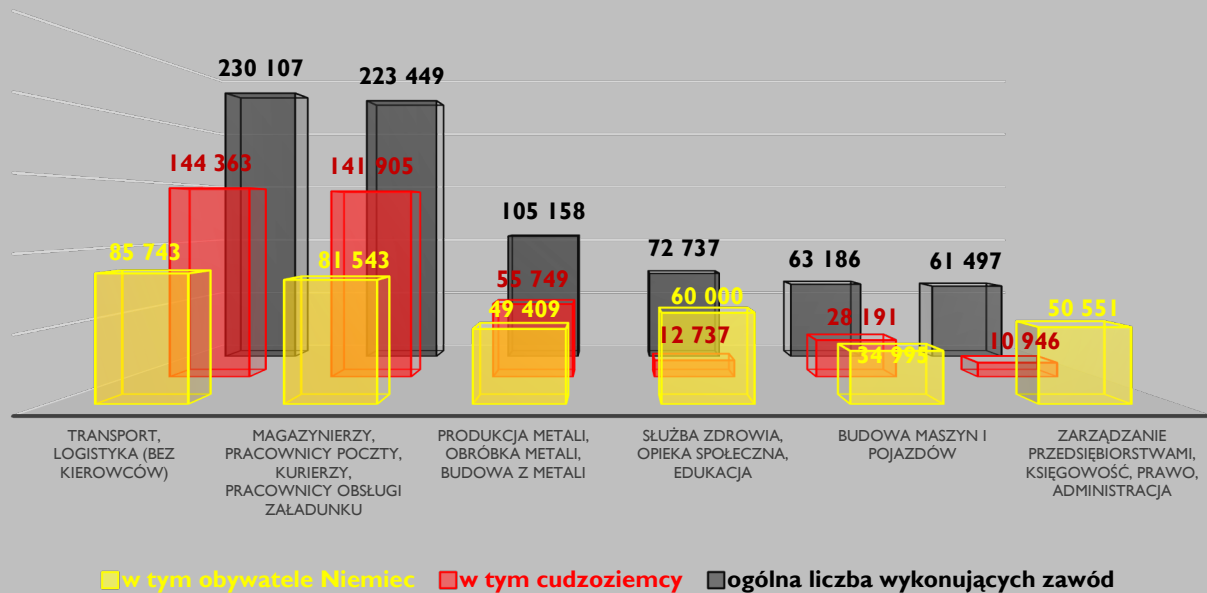
Źródło: Statistik der Bundesagentur für Arbeit

Liczba pracowników tymczasowych w Niemczech na przestrzeni lat



Źródło: Statistik der Bundesagentur für Arbeit

Naczęściej wykonywane zawody przez pracowników tymczasowych w Niemczech dane na dzień 30.06.2023



Źródło: Statistik der Bundesagentur für Arbeit

Liczba pracowników tymczasowych w Niemczech według poziomu wymagań wykonywanej pracy dane na dzień 30.06.2023 r.



Źródło: Statistik der Bundesagentur für Arbeit